

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Co/203/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8714200909
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Straka
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8714200909.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci navrhovateľa: BL Telecom collection, s.r.o., IČO: 47 150 513, Šoltésovej 14, Bratislava, zast. advokátska kancelária SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., Šoltésovej 14, Bratislava, proti odporcovi: G. I., nar. XX.X.XXXX, bytom B. XXX, G. U., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu Združenia na ochranu spotrebiteľa HOOS, Važecká 16, Prešov, IČO: 42 176 778, zast. JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom ul. Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, o zaplatenie 1 593,05 Eur s prísl., o odvolaní vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Poprad č. k. 17Ro 33/2014-38 zo dňa 16.7.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

Zrušuje sa uznesenie a vec sa vracia prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Poprad (ďalej len „prvostupňový súd“) rozhodol tak, že doručením písomného oznámenia Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, že vstupuje do rozkazného konania, nenastali účinky vzniku vedľajšieho účastníctva tohto subjektu.

Rozhodnutie odôvodnil poukazujúc na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 6Cdo 207/2011, 7Cdo 135/2013.

Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie vedľajší účastník argumentujúc v podstate tým, že názor neodzrkadľuje akútne potreby ochrany neinformovaných a rezignovaných spotrebiteľov práve v skrátenom konaní. Vedľajší účastník je oprávnenou osobou na podanie odporu. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

Odvolací súd preskúmal uznesenie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) a zistil, že odvolanie je dôvodné.

Odvolací súd sa odkláňa od právneho názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 6Cdo 207/2011, 7Cdo 135/2013 z týchto dôvodov poukazujúc na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie vo veci C- 173/09 Elchinov:

„Právo Únie bráni tomu, aby právne posúdenie súdu vyššieho stupňa bolo pre vnútroštátny súd, ktorý má rozhodnúť vo veci po tom, čo mu súd vyššieho stupňa, na ktorý bol podaný opravný prostriedok, vrátil vec na ďalšie konanie, v súlade s vnútroštátnym procesným právom záväzná, ak sa tento vnútroštátny súd v súvislosti s výkladom, o ktorý požiadal Súdny dvor, domnieva, že uvedené posúdenie nie je v súlade s právom Únie.“

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že navrhovateľ podal návrh na vydanie platobného rozkazu na zaplatenie sumy 1593,05 Eur s príslušenstvom titulom zmluvy o pripojení a jej dodatku (čl. 14-29).

Prvostupňový súd vo veci vydal platobný rozkaz, ktorým v celom rozsahu návrhu vyhovel. Platobný rozkaz bol vydaný dňa 19.5.2014. Platobný rozkaz bol doručený navrhovateľovi dňa 9.6.2014 a odporcovi dňa 6.6.2014.

Podľa § 93 ods. 2 O. s. p. ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.

Podľa § 93 ods. 3 O. s. p. do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh.

Podľa § 93 ods. 4 O. s. p. v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti, ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Z dôvodovej správy k § 93 ods. 2 O.s.p. (k novele účinnej od 15.10.2008): „Navrhovaná právna úprava súvisí s právnou úpravou v zákone č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení 539/2005 Z. z. a zákona 326/2007 Z. z., v zákone č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov a v zákone č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov. Úprava má za cieľ umožniť širšiu ochranu osobám na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby najmä združenia a súvisí aj s transpozíciou rôznych smerníc určených na ochranu spotrebiteľa, osôb, vo vzťahu ku ktorým bola porušená zásada rovnakého zaobchádzania a pod. Navrhovaná právna úprava umožňuje rozšíriť predmet konania na návrh vedľajšieho účastníka. Cieľom navrhovanej úpravy je rozšíriť ochranu práv na prípady, na ochrane ktorých existuje dôležitý verejný záujem, avšak v ktorých by bolo veľmi problematické zo strany subjektov - ktoré majú vzhľadom na svoje zameranie alebo predmet činnosti záujem na ochrane tohto verejného záujmu - vstupovať do konaní (najmä na strane navrhovateľa) ako vedľajší účastníci. Dôvodom je fakt, že v danej situácii by bolo takmer nemožné preukázať právny záujem na výsledku. V praxi ide hlavne o právnické osoby v postavení mimovládnych organizácií zameraných na ochranu jednotlivcov a skupín pred diskrimináciou, o združenia na ochranu spotrebiteľov a podobne“.

Podľa bodu 50 uznesenia Súdneho dvora zo dňa 16.11.2010 vo veci C-76/10 (Pohotovosť s.r.o. proti Ivete Korčkovskej) „Vzhľadom na povahu a význam všeobecného záujmu, na ktorom sa zakladá ochrana spotrebiteľov, ktorú smernica 93/13 zabezpečuje, jej článok 6 musí byť považovaný za ustanovenie, ktoré je rovnocenné s vnútroštátnymi pravidlami, ktoré v rámci vnútroštátneho právneho poriadku majú právnu silu noriem verejného poriadku (rozsudok Asturcom Telecomunicaciones, bod 52). Podľa názoru odvolacieho súdu nie je vo všeobecnom záujme, ak by sa mala spotrebiteľovi odoprieť možnosť ochrany podľa článku 6 smernice Rady 93/13/EHS na to špecializovanými subjektmi. Odvolací súd považuje názor najvyššieho súdu za kolidujúci so zásadami ekvivalencie a efektivity jediného práva.

Skutočnosť, že vôľu vstúpiť do určitého konania prejaví právnická osoba, činnosť ktorej je zameraná na ochranu práv spotrebiteľa, neznamená, že spotrebiteľ musí s jej vstupom do konania súhlasiť. Povahe a účelu občianskeho súdneho sporového konania by sa priechil vstup takéhoto vedľajšieho účastníka do konania, ktorý by bol spotrebiteľovi nanútený. (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 3Cdo 188/2012 publikované ako rozhodnutie 62. v Zbierke rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 4/2014). V predmetnej veci vstup vedľajšieho účastníka nemožno vyhodnotiť ako nanútený, keďže výslovný nesúhlas odporcu so vstupom vedľajšieho účastníka nie je obsahom spisu.

Nevyslovený súhlas odporcu so vstupom vedľajšieho účastníka do konania nemožno považovať za nesúhlas so vstupom (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej vo veci 6Cdo 323/2013).

Podľa článku 7 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa členské štáty zaviazali k vytvoreniu účinných mechanizmov, aby sa predchádzalo súvislému používaniu nepriateľných (nekalých) zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Práve vedľajší účastník môže privodiť naplnenie tohto cieľa svojou aktivitou a upozornením súdu. Ochranný

mechanizmus prostredníctvom vedľajšej intervencie je v súlade s možnosťou členského štátu ísť nad rámec smernice (čl. 8 Smernice Rady 93/13).

Podstatou účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcov je snaha všetkými dostupnými procesnými prostriedkami pomôcť tejto strane, na ktorej v konaní vystupuje, k výhre v spore a má rovnaké procesné práva a povinnosti, ako hlavný účastník konania, teda môže podávať opravné prostriedky. Táto procesná legitímácia na podanie odvolania a dovolania je však obmedzená účastníkom, na strane ktorého vystupuje. Oprávnenie podať odvolanie prináleží vedľajšiemu účastníkovi iba vtedy, ak toto oprávnenie má aj účastník, na stranu ktorého sa pripojil.

V prípade, že tento účastník nemá procesnú legitímáciu na podanie odvolania, nemôže ju mať ani vedľajší účastník. V opačnom prípade by sa vedľajšiemu účastníkovi priznalo viac procesných práv, než má účastník, na ktorého strane vystupuje. Vedľajší účastník môže podať odvolanie aj vtedy, ak odvolanie podal účastník. Ak podá odvolanie len vedľajší účastník, môže ho podať len v tom prípade, ak hlavný účastník s takýmto úkonom vyjadrí súhlas. Akýkoľvek úkon v konaní vedľajší účastník vykoná, nesmie byť v rozpore so záujmami hlavného účastníka, na ktorého procesnej strane vystupuje. Z tejto dikcie nemožno jednoznačne odvodiť, že úkon vedľajšieho účastníka s ktorým nesúhlasí hlavný účastník, bude automaticky zo strany súdu zamietnutý. Nasvedčuje tomu dikcia § 93 ods. 4 O.s.p. „posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností“. Z tejto dikcie možno vyvodíť, že súd bude úkon vedľajšieho účastníka, s ktorým nevyslovil súhlas hlavný účastník, posudzovať so zreteľom na všetky okolnosti prípadu. Môže sa totiž stať, že takýto úkon bude vlastne hlavnému účastníkovi na prospech, v tom prípade môže súd zvážiť, že takýto úkon vykoná, a to napriek nesúhlasu hlavného účastníka. (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 10/2013). Uvedené je možné v plnom rozsahu aplikovať i čo sa týka podania odporu proti platobnému rozkazu (arg. ust. § 93 ods. 4 O.s.p. v spojení s ust. § 174 ods. 2 O.s.p.). Nemožno sa preto stotožniť s právnym názorom, že aktívne legitimovaný na podanie odporu je výlučne samotný žalovaný (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3MCdo 6/2014).

Problematickými sú neprijateľné zmluvné pokuty, ktoré ex offio súd nezistil. Zdá sa, že žalovaný nemá dostatočné informácie. A tak práve vedľajší účastník môže privodiť naplnene čl. 6 smernice - zbaviť spotrebiteľa účinkov nečestnej zmluvnej podmienky (koná v záujme § 93 ods. 4 O.s.p.).

Účinná právna úprava tento záver odvolacieho súdu nevyklučuje. Práve naopak uvedený záver potvrdzuje i pripravovaná novela Občianskeho súdneho poriadku, v zmysle ktorého:

„§ 93 sa dopĺňa odsekmi 5 a 6, ktoré znejú:

„(5) Ak nejde o prípad uvedený v § 201 druhá veta, vedľajší účastník nie je oprávnený podať odpor proti platobnému rozkazu.

(6) Ak nejde o prípad uvedený v § 201 druhá veta, vedľajší účastník je oprávnený podať odvolanie alebo dovolanie len so súhlasom účastníka, popri ktorom sa zúčastňuje na konaní.“ (pozri bližšie Parlamentná tlač 1186 <http://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/cpt&ZakZborID=13&CisObdobia=6&ID=1186>).

Ak by išlo o neinformovaného spotrebiteľa, súd v takýchto prípadoch zohľadní úkon vedľajšieho účastníka, aj keď odporuje úkonu spotrebiteľa, ale je v jeho záujme (§ 93 ods. 4 O.s.p.). Je neakceptovateľné (porov. uznesenie Súdneho dvora Európskej únie C-76/10 POHOTOVOSTĚ, bod 50), aby súd bol nástrojom na priznávanie plnení z neprijateľných zmluvných podmienok (príp. na základe nekalých obchodných praktík) voči neinformovaným spotrebiteľom (porov. rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C 429/05, bod 61 „V bode 26 už citovaného rozsudku Océano Grupo Editorial a Salvat Editores Súdny dvor rozhodol, že účel článku 6 smernice 93/13, ktorý členským štátom ukladá zabezpečiť, aby nekalé podmienky neboli pre spotrebiteľa záväzné, nemožno dosiahnuť, ak je na spotrebiteľovi, aby sám poukázal na nekalý charakter týchto podmienok. V sporoch, ktorých hodnota je často obmedzená, môžu náklady na služby advokáta prevyšovať záujem, ktorý je predmetom sporu, čo môže spotrebiteľa odradiť od toho, aby sa proti uplatneniu nekalých podmienok bránil. Ak je pravdou, že v mnohých členských štátoch procesné pravidlá jednotlivcom umožňujú, aby sa obhajovali v takých sporoch sami, existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že najmä z dôvodu svojej nevedomosti spotrebiteľ na nekalý charakter jemu predložených podmienok nepoukáže. Z toho vyplýva, že účinnú

ochranu spotrebiteľa možno dosiahnuť, len ak sa vnútroštátnemu súdu prizná možnosť posúdiť uvedené podmienky bez návrhu.“).

S poukazom na čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS, ktoré predstavuje kogentné pravidlo európskeho práva, podľa ktorého súd nemá aplikovať a prihladiť na také procesné pravidlo vnútroštátneho práva, ktoré vo svojich účinkoch bráni naplneniu myšlienky a zmyslu ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami v zmysle cieľov Smernice Rady 93/13/EHS. Je treba ustanovenie § 93 ods. 4 O.s.p. vykladať tak, že ak vedľajší účastník vstúpil do konania do právoplatného skončenia veci, je treba mu rozhodnutie doručiť a umožniť mu podať opravný prostriedok, ak sa takýmto opravným prostriedkom dá zabrániť porušeniu čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13 ES o neprijateľných zmluvných podmienkach.

Občiansky súdny poriadok vôbec nebráni vstupu vedľajšieho účastníka do konania ani právu vedľajšieho účastníka podať opravný prostriedok do právoplatného skončenia konania. Prioritu musí mať verejný záujem na zbavení spotrebiteľa účinkov neprijateľnej zmluvnej podmienky v rovine pravidiel verejného poriadku (uznesenie C-76/10, bod 50).

Súd je povinný vykladať aplikovať ustanovenie § 93 ods. 4 O.s.p. umožňujúce vedľajšiemu účastníkovi konať samému za seba tak, aby sa nezmarila možnosť vedľajšieho účastníka zbaviť spotrebiteľa plnenia z neprijateľnej zmluvnej podmienky (nekalkej obchodnej praktiky), ak konanie ešte nie je právoplatne skončené. Odvolací súd zastáva názor, že je tomu tak i v prípade skráteného konania, ktoré je súčasťou sporového konania (porov. uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/643/2014; tiež na www.najpravo.sk „Občiansky súdny poriadok žiadnym spôsobom nevymedzuje časový úsek, v ktorom môže vedľajší účastník, ktorým je združenie na ochranu spotrebiteľa (§ 93 ods. 2 O.s.p.) vstúpiť do konania.“

V prejednávanej veci vedľajší účastník vstúpil do konania podaním zo dňa 27.2.2014 doručeným prvostupňovému súdu dňa 28.2.2014.

Prvostupňový súd s týmto podaním riadne nenaložil a bez ďalšieho vstup vedľajšieho účastníka do konania vylúčil v rozpore s článkom 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS, odmietol.

Odmietnutím vedľajšieho účastníctva v skrátenom konaní došlo k odňatiu práva konať pred súdom nielen vedľajšiemu účastníkovi, ktorý chráni práva hlavného účastníka konania - odporcu, ale aj samotného odporcu, ktorý sa zdá, že je neinformovaným spotrebiteľom (nevie o nekalých obchodných praktikách, neprijateľných zmluvných podmienkach).

Z ustanovenia § 93 ods. 2 O.s.p. je zrejmé, že k vstupu tretej osoby do konania ako vedľajšieho účastníka môže dôjsť z vlastnej iniciatívy tejto osoby alebo na výzvu niektorého účastníka vykonanú prostredníctvom súdu. Prípustnosťou vedľajšieho účastníctva v konaní sa súd zaoberá až po tom, keď účastník namietne neprípustnosť takéhoto postupu. Za stavu, ak žiaden z účastníkov vstup vedľajšieho účastníka do konania nenamietol, odvolací súd postupom podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Ak v iných prípadoch vnútroštátne právo priznáva vedľajším intervientom právo aj na opravné prostriedky (napr. poisťovniam), je v rozpore so zásadou ekvivalencie takéto právo nepripustiť právnickej osobe sledujúcej záujmy unijného práva. Rovnako je porušený princíp efektivity, ak sa zoberie do úvahy neinformovaný spotrebiteľ, u ktorého je nezanedbateľné nebezpečenstvo, že nepoukáže na neprijateľnú klauzulu a nevyhodnotí ju so zreteľom inter alia na všetky zmluvné podmienky a okolnosti prípadu.

Úlohou súdu bude umožniť vedľajšiemu účastníkovi vykonať všetky úkony, ktoré budú v záujme spotrebiteľa, ak sa nimi prispeje k poskytnutiu ochrany proti neprijateľným podmienkam a nekalým obchodným praktikám (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Obdo 27/2012).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.